

Sygn. akt IV CSK 453/20

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku P. K.
przy uczestnictwie A. K.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 stycznia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 10 marca 2020 r., sygn. akt V Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 25 października 2018 r. Sąd Rejonowy w S. w sprawie z wniosku P. K. z udziałem A. K. o podział majątku wspólnego ustalił, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi składniki szczegółowo opisane w postanowieniu (pkt 1); dokonał podziału majątku wspólnego zainteresowanych w taki sposób, że przyznał na wyłączną własność na rzecz wnioskodawcy składniki majątku wspólnego opisane w punkcie 1 a i c, zaś na rzecz uczestniczki przyznał na wyłączną własność majątek wspólny opisany w punkcie 1 b niniejszego postanowienia (pkt 2); zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy spłatę w wysokości 31.345 zł płatną w terminie do 31 października 2019 r. z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności (pkt 3); zasądził od

wnioskodawcy na rzecz uczestniczki tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości zabudowanej w C. numer (...) za okres od sierpnia 2016 r. do października 2018 r. kwotę 7897,50 zł płatną w terminie do 31 października 2019 r. z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności (pkt 4); nakazał wnioskodawcy opuszczenie nieruchomości zabudowanej w C. numer (...) oraz opróżnienie zabudowań i działki z rzeczy należących do wnioskodawcy i wydanie tej nieruchomości uczestniczce w terminie do 31 października 2019 r. (pkt 5).

Postanowieniem z 10 marca 2020 r. Sąd Okręgowy w S. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w punkcie 1 b w ten sposób, że ustalił, że w skład majątku wspólnego wchodzi wierzytelność z tytułu nakładów z majątku wspólnego na nieruchomość położoną w C., stanowiącą działkę oznaczoną numerem (...), obręb (...), w postaci budynku mieszkalnego oraz dachu budynku gospodarczego; w punkcie 2 w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy składniki opisane w punkcie 1 a oraz ruchomości w postaci samochodu osobowego O. numer rejestracyjny (...) i O. numer rejestracyjny (...) opisane w punkcie 1 c, zaś uczestniczce przyznał pozostałe składniki opisane w punkcie 1 c oraz wierzytelność opisaną w punkcie 1 b; w punkcie 3 w ten sposób, że zasądzoną w nim kwotę 31.345 złotych podwyższył do kwoty 37.645 złotych, płatnej w terminie do 31 października 2020 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności; w punkcie 4 w ten sposób, że zasądzoną w nim kwotę 7897,50 obniżył do kwoty 1752 złote, a w pozostałej części roszczenie uczestniczki o zapłatę za korzystanie z nieruchomości oddalił (pkt I); odrzucił apelację wnioskodawcy w części dotyczącej roszczenia o wykup gruntu (pkt II), w pozostałej części oddalił obie apelacje (pkt III).

W skardze kasacyjnej uczestniczka jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącej, skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ doszło do naruszenia: art. 373 k.p.c. w zw. z art. 332 k.p.c., art. 567 § 1 i 3 k.p.c., art. 684 k.p.c., art. 325 k.p.c., art. 361 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w sądzie drugiej instancji postanowienie oczywiście wadliwe. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi i oceną prawną Sądu drugiej instancji oraz próbę zaangażowania

Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.